

İslamiyet'in Kabulüyle Türklerin Hayatında Değişimler

6. Sınıf Sosyal Bilgiler – Ortak Mirasımız

Türkler İslamiyet'i
kabul edince neler değişti?

Türkçe
konuşmaya
devam ettiler.

Atlarını
sürmeye
devam ettiler.

Kendi
törelerinden
izler taşıdılar.

Neler Öğreneceğim?

İslamiyet öncesi ve sonrası yaşamı karşılaştıracam.

Değişimin nedenlerini ve sonuçlarını açıklayacağım.

İslamiyet Öncesi Türklerin Yaşamı

Türkistan'ın geniş bozkırlarında konargöçer yaşayan Türkler, hayvancılıkla geçinirdi. At; ulaşım, ticarete, savaşta ve günlük yaşamda kullanılırdı.

Bozkır Kültürü

Sosyal yapı:

Aile → Urug → Boy → Budun

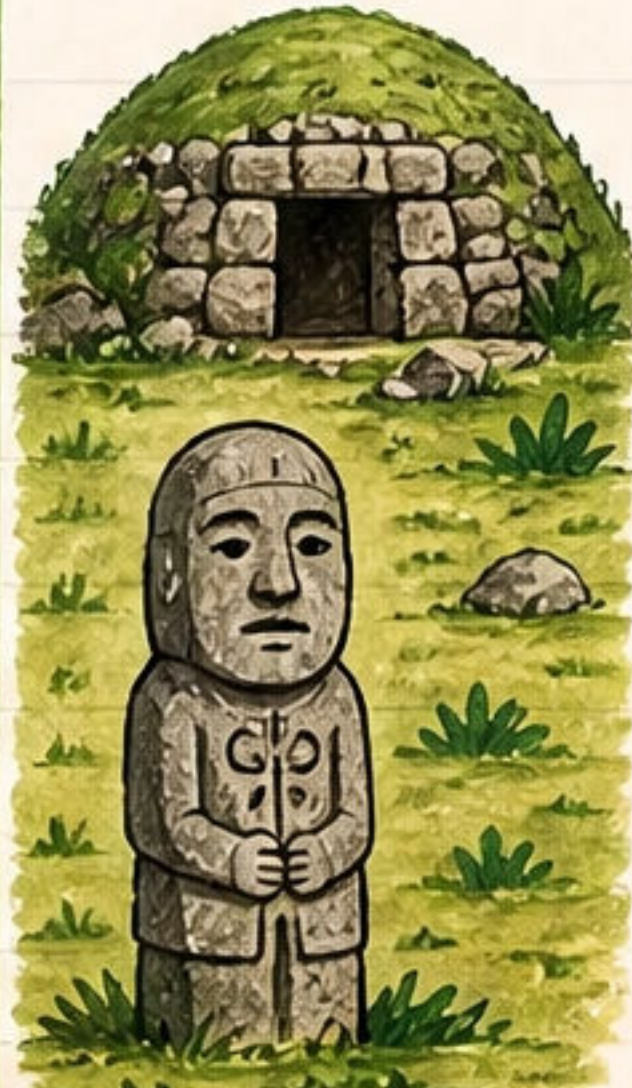
Hukuk:

Töre adı verilen sözlü kurallar

Mezar:

Kurgan ve balbal

İnanç:

Gök Tanrı ve kut anlayışı

Yazı:

Orhun Kitabeleri, destanlar

Coğrafya kültürü nasıl şekillendirir?

Anahtar Kavramlar

Bozkır kültürü

Konargöçer,
hayvancılığa dayalı
yaşam biçimi.

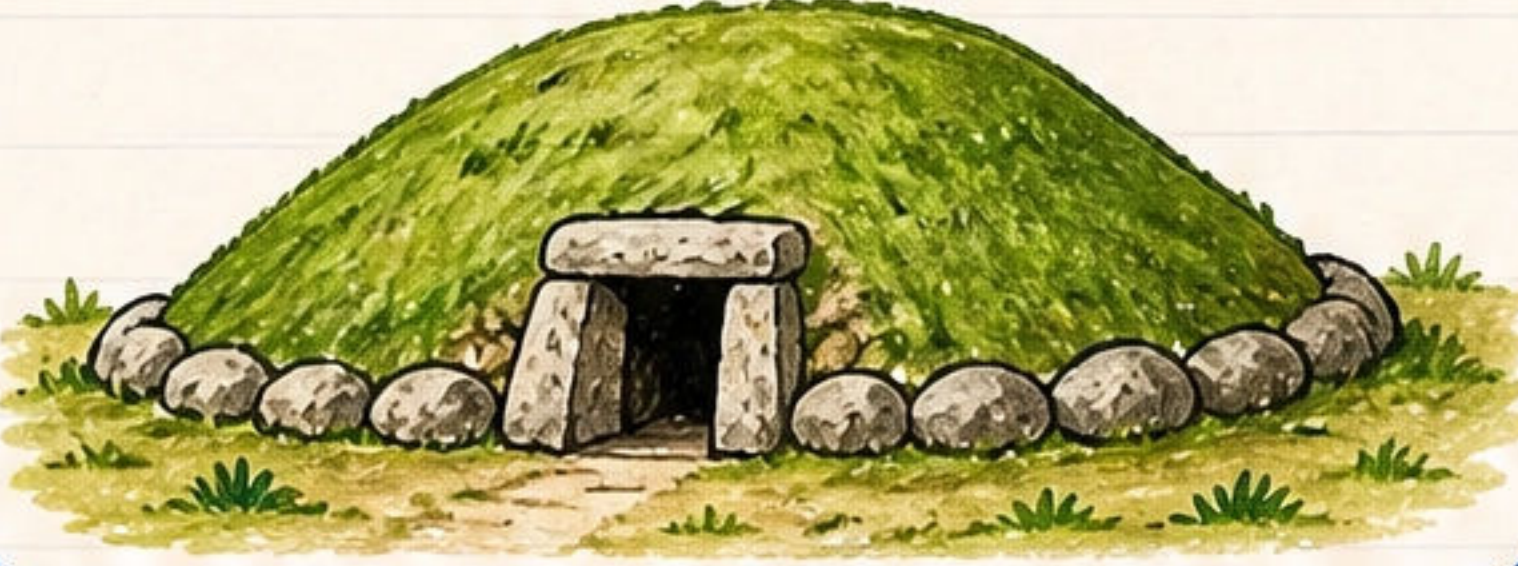
Töre

Türklerde sosyal yapıyı
düzenleyen sözlü
kurallar.

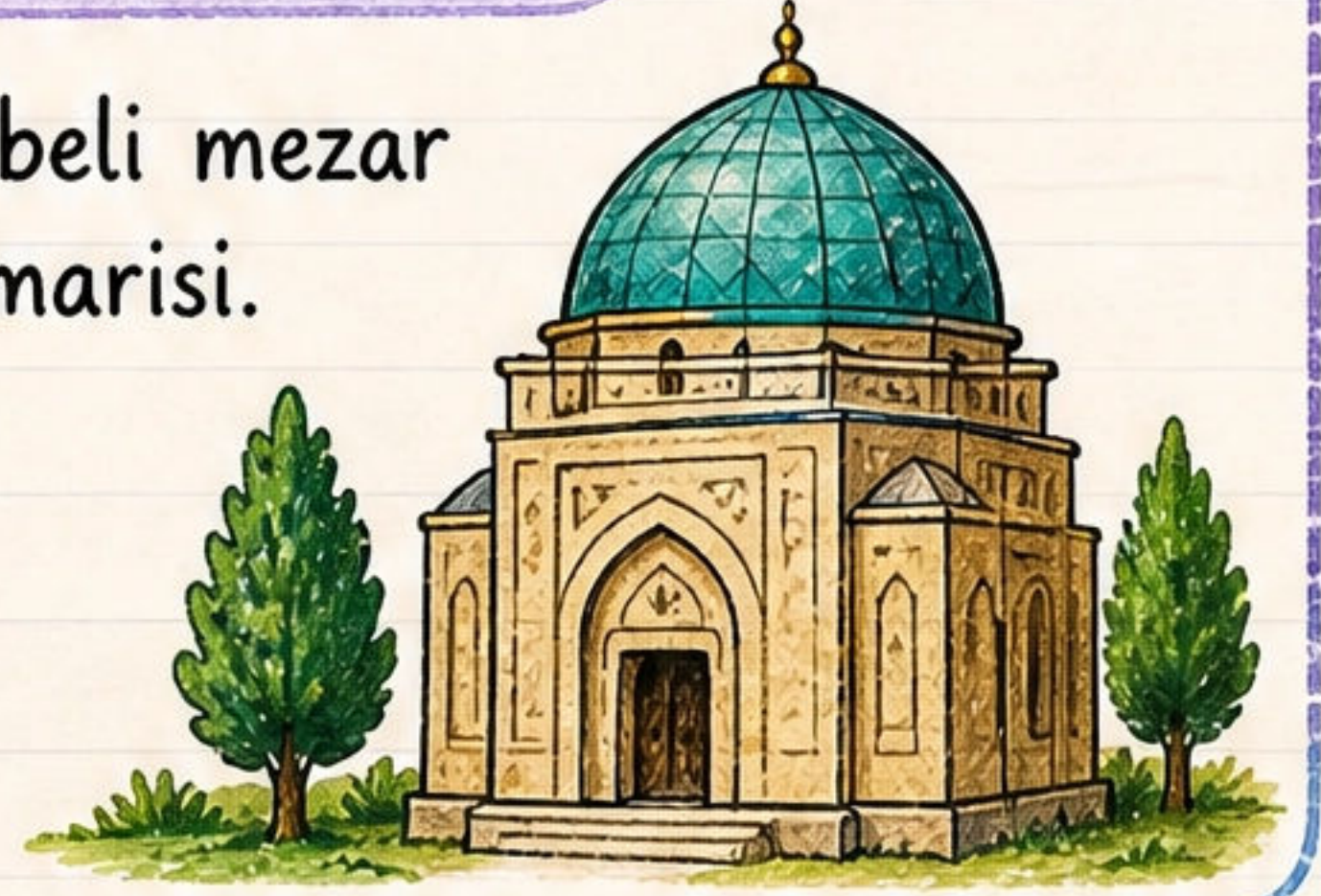
Kurgan

İslamiyet öncesi
anıt mezar.

Türbe

Kubbeli mezar
mimarisi.

Medrese

Dinî ve pozitif
bilimlerin öğretildiği
eğitim kurumu.

Külliye

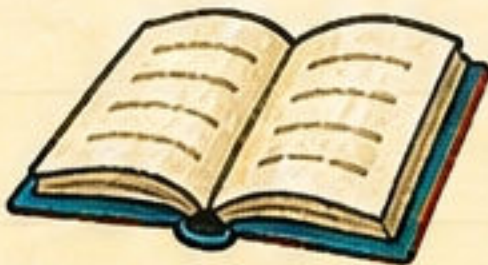
Cami çevresindeki
yapı topluluğu.

⚠ Karıştıрма! ⚠

Kurgan ≠ Türbe

Medrese ≠ Külliye

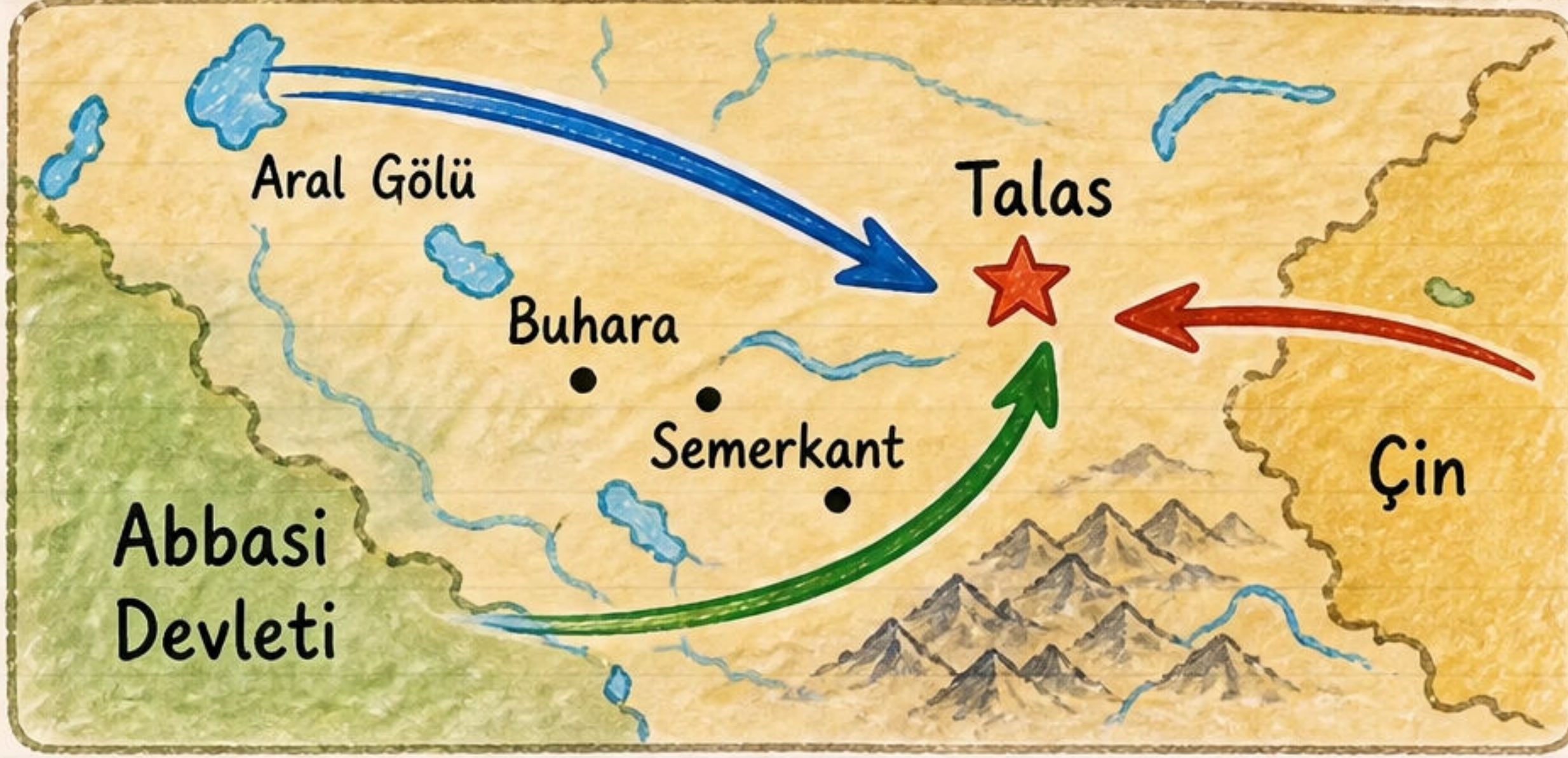
Türklerin İslamiyet'i Kabul Süreci

Hız. Ömer dönemi – İlk temas

Emeviler – Mevali politikası geçişi geciktirdi

751 Talas Savaşı – Dönüm noktası

Karluk Türkleri, Abbasiler'e karşı Çin'e karşı savaşta yardım etti.

751 Talas Savaşı neden önemlidir?

SONUÇLAR

✓ Çin'in Orta Asya'daki ilerleyişi durdu.

✓ İpek Yolu Müslümanların denetimine geçti.

✓ Türkler İslamiyet'i kitleler hâlinde tanımaya başladı.

✓ Kâğıt yapımı bilgisi yayıldı.

Türkler İslamiyet'i Neden Kolayca Benimsemi?

Atalarımızın
inandığı değerler,
İslamiyet'te karşılık
buldu!

Bu yüzden
İslamiyet'i
kolayca benimsedik.

İslamiyet Öncesi Türk İnancı

İslamiyet'teki Karşılığı

Gök Tanrı

Allah'ın
birliği

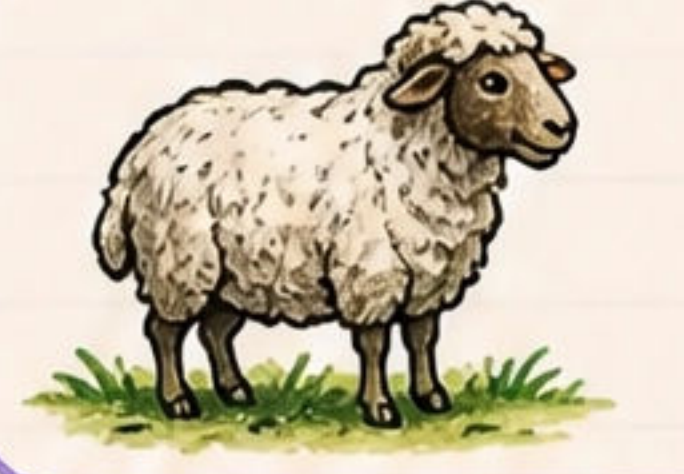
Ölümden sonra
yaşam

Ahiret
inancı

Kurban
ve adak

Kurban
ibadeti

Cihan
hâkimiyeti

Cihat
anlayışı

Temizlik

Taharetin
önemi

Abbasilerin eşitlikçi ve adaletli
politikası da yakınlaşmayı kolaylaştırdı.

İslamiyet'in Kabulünden Sonra Neler Değişti?

İslamiyet'i
kabul eden Türkler,
yeni bir medeniyet
kurdu!

Gelin, nelerin
değiştiğini birlikte
görelim!

Konargöçer yaşam

Yaşam biçimi:

Şehirleşme arttı

Otağ ve kerpiç ev

Mimari:

Cami, medrese, kervansaray, hamam

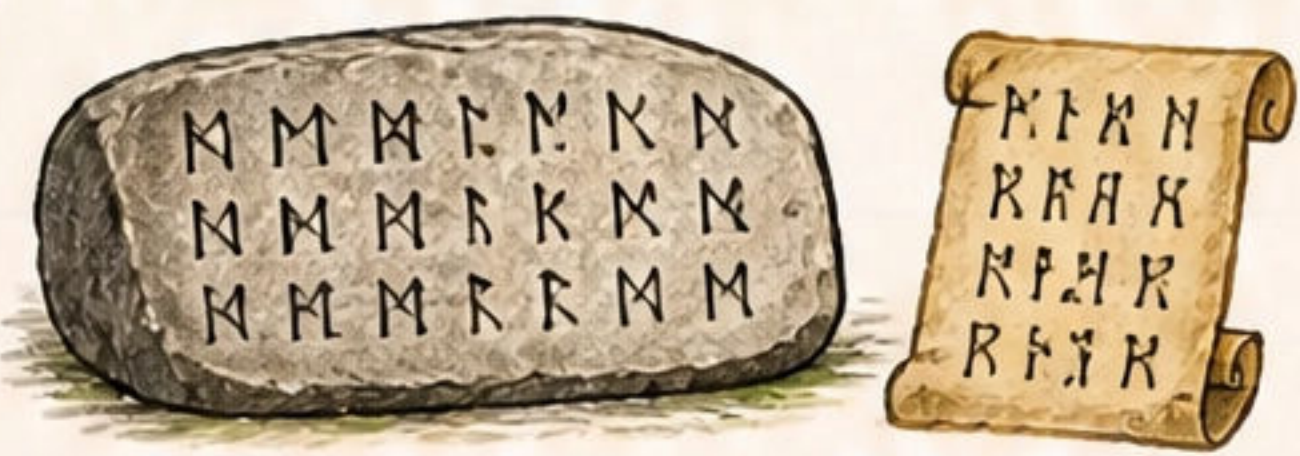

Kurgan

Mezar:

Türbe

Göktürk-Uygur alfabesi

Yazı ve dil:

Arap alfabesi,
Türkçe yaşamaya devam etti

Destanlar

Edebiyat:

Kutadgu Bilig,
Divanü Lügati't-Türk

Hayvan figürleri

Sanat:

Hat, tezhip, ebru

Türkler kültürlerini tamamen bırakmadı;
Türk-İslam Medeniyeti oluştu.

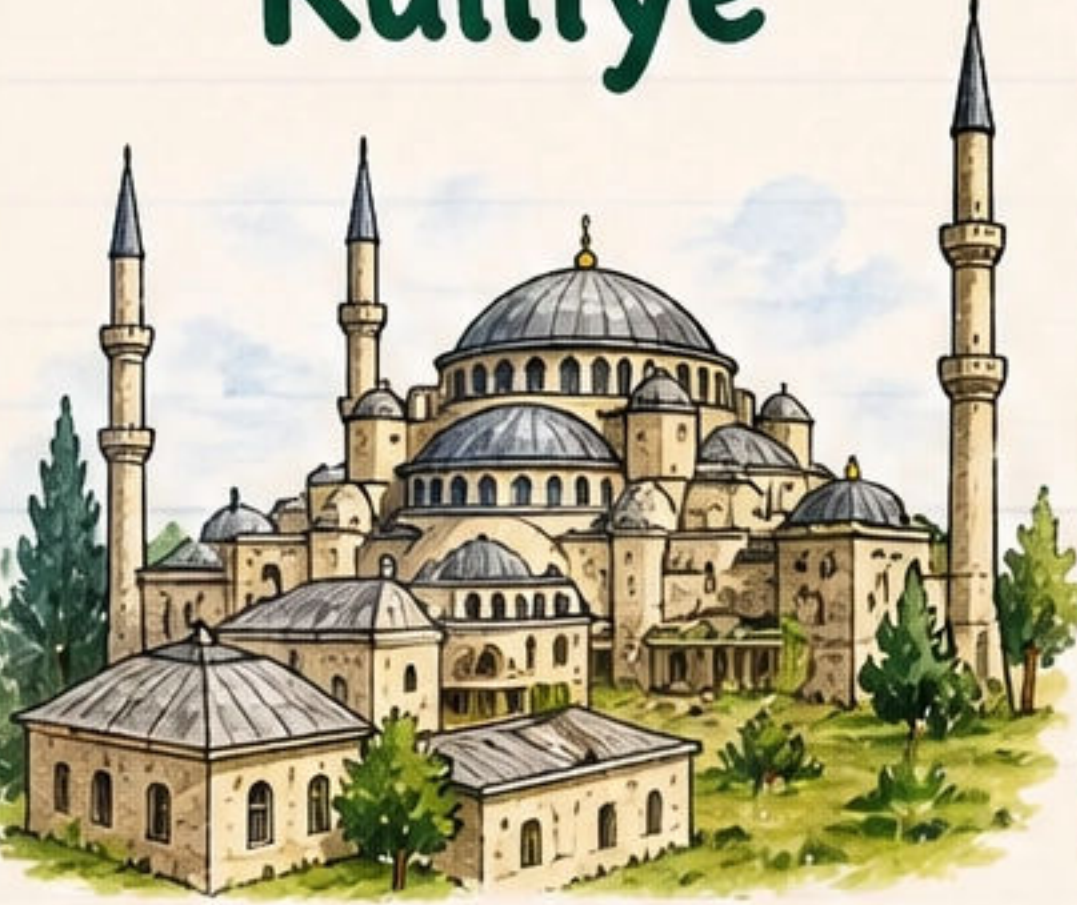

Türk-İslam Medeniyetinin Yapı Taşları

Külliye

Merkezinde cami
bulunan yapı topluluğu

Medrese

Dinî ve pozitif bilimlerin
öğretildiği okul

Bimarhane

Hastane

Kervansaray

Kervanların
konakladığı yapı

İmaret

İhtiyaç sahiplerine
yemek verilen aşevi

Kümbet / Türbe

Mezar yapısı

Bu yapıların
giderleri
genellikle
vakıflarla
karşılandı.

İlk Müslüman Türk Devletleri

Karahanlılar (840-1212)

İlk Müslüman
Türk devleti

resmî dil
Türkçe

Kutadgu Bilig ve
Divanü Lügati't-Türk

Gazneliler (963-1187)

Gazneli Mahmud
sultan unvanını
kullandı

Bîrûnî
desteklendi

Büyük Selçuklu (1040-1157)

Tuğrul Bey

1071 Malazgirt ile
Anadolu'nun
kapıları açıldı

Kısa Zaman Çizelgesi

840

Karahanlılar
kuruldu.

963

Gazneliler
kuruldu.

1040

Büyük Selçuklu
Devleti kuruldu.

1071

Malazgirt Zaferi
(Anadolu'nun kapıları
açıldı.)

Nizamülmülk

Nizamiye Medreseleri

Siyasetname

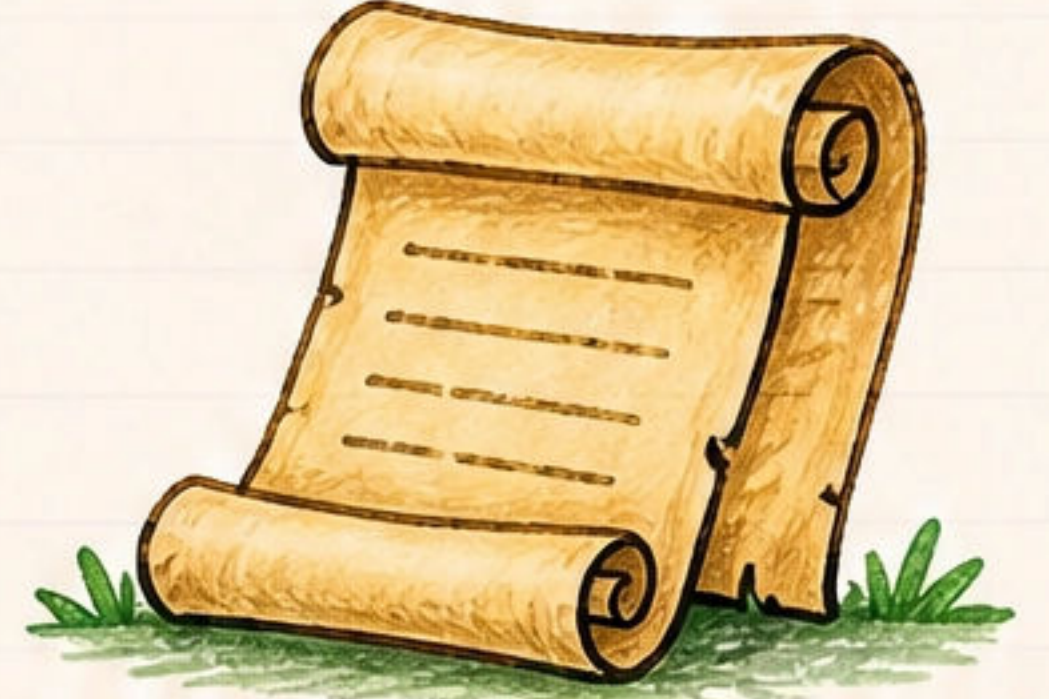
Etkinlik 1 – Bilgimi Yokluyorum

1. Türklerin İslamiyet öncesi yaşam biçimine kültürü denir.

2. 751 yılında yapılan Savaşı önemli bir dönüm noktasıdır.

3. Türklerde sosyal kurallara denirdi.

4. Doğru mu? Kurgan, İslamiyet sonrası kubbeli mezardır.

☐

Doğru

☐

Yanlış

5. Doğru mu? Karahanlılar resmî dil olarak Türkçeyi korudu.

☐

Doğru

☐

Yanlış

Etkinlik 2 – Eşleştirir ve Tamamla

1. Töre

A. Cami çevresindeki
yapı topluluğu

2. Kurgan

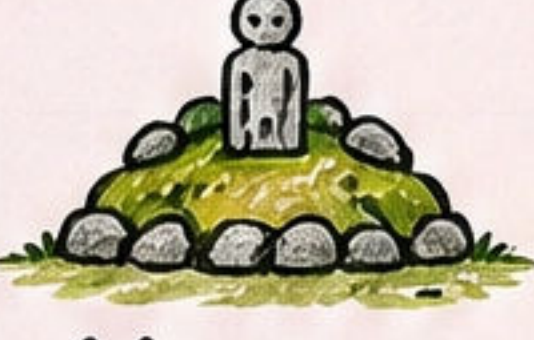
B. Sözlü hukuk kuralları

3. Medrese

C. Eğitim kurumu

4. Külliye

D. Anıt mezar

	İslamiyet Öncesi	İslamiyet Sonrası
 Mimari		
 Yazı ve dil		
 Mezar geleneği		

Etkinlik 3 – Sebeup, Süreç, Sonuç

Sebeup: Emevilerin
mevali politikası

Süreç: Türkler ve
Müslümanlar
birbirini tanıdı

Sonuç: Türklerin
İslamiyet'i kabulü

ZAMAN ÇİZELGESİ

Türkler kendi kültürlerini nasıl korudu?

Etkinlik 4 -

Kendimi Değerlendiriyorum

1. İslamiyet'in kabulü Türklerin mimarisini nasıl etkiledi?

2. Türkler İslamiyet'i neden kolayca benimsedi?

3. Türk-İslam medeniyetine iki örnek yaz.

- ☐ Bozkır kültürünü açıklayabilirim.
- ☐ Talas Savaşı'nın önemini söyleyebilirim.
- ☐ Kurgan ile türbeyi ayırt edebilirim.
- ☐ İlk Müslüman Türk devletlerini tanırım.

Bugünkü öğrenmem:

Bu konuda en çok şaşırdığım şey...

